

Nyilvános ülés anyaga

Tárgyalja: Ügyrendi, Közrendvédelmi és Településfejlesztési Bizottság
Pénzügyi Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának
jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet módosítására

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország Alaptörvénye a 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában rögzíti a helyi önkormányzat azon jogát, hogy a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között rendeletet alkothat.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 8. § (1) bekezdése b) pontja alapján a helyi közösség tagjai a helyi önkormányzat alanyaként kötelesek betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait.

A Mötv. 8. § (2) bekezdése, valamint a 143. § (4) bekezdés d) pontja felhatalmazza a helyi önkormányzat képviselő-testületét, hogy rendeletben határozza meg **a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit.**

E felhatalmazás alapján fogadta el a képviselő-testület a 16/2020. (X.30.) számú helyi rendeletet, melynek a módosítására teszek javaslatot.

Indoklás:

Egyrészt: Településünkön a közterületeken, annak ellenére, hogy vannak kihelyezett hulladékgyűjtő edények és időről-időre elszállításra kerül azok tartalma, valamint a városüzemeltetés a rendelkezésére álló erőforrásokkal igyekszik a tisztaságot biztosítani, szinte állandósult a probléma, mely szerint szemetes a város.

Ez leginkább annak a következménye, hogy sok helyi lakó és városunkban ügyet intéző, átutazó polgár nem tekinti kötelességének a nála keletkező szemetet az utcai gyűjtőedénybe helyezni, inkább szétdobálja a csikket, csomagolóanyagot, italosflakont és más anyagokat az utcán. Így jelenik meg a járdán, zöldterületen, csatornáknál, árkokban, úttesteken a szemét. Ennek a mértéke olyan nagyságrendű, mellyel a rendelkezésre álló karbantartó kapacitás egyenlőtlen küzdelmet folytat, így szinte állandósult a probléma.

Másrészt: Városunkban ismétlődően problémát okoz egyes közterületeken, esetleg vendéglátóhelyek környezetében az éjszakai zajongás, a pihenni vágyó lakók

nyugalmának zavarása. Ez a legtöbb esetben nem, vagy nehezen kontrollálható a jelenleg érvényben lévő jogszabályok alapján, hisz az azokban megadott zajkibocsátási határértékeket vagy nem haladja meg, vagy lehetetlen dolog a túlzott mérték bizonyítása, viszont ennek ellenére a környéken lakók életét ellehetetleníti.

Annak érdekében, hogy a jelzett problémák mértéke csökkenjen, szükséges a fentebb vázolt cselekményeket elkövetők szankcionálása. Erre felhasználható a 16/2020.(X.30.) sz. önkormányzati rendelet, melybe beépítve az általam javasolt szöveget lehetőség lesz a szükséges fellépés alkalmazására.

A tervezetre vonatkozóan bármilyen konstruktív javaslatot, észrevételt köszönettel veszek, mely azt a célt szolgálja, hogy közösen teremtsünk tiszta környezetet magunk körül.

Berettyóújfalu, 2022. augusztus 23.

Szántai László
önkormányzati képviselő

Berettyóújfalu Város Önkormányzata Képviselő-testületének

..../2022. (.....) önkormányzati rendelete

a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 16/2020.(X.30.) rendelet módosításáról

1.§.

A rendelet 10.§-a 11.§. számozást kap, helyébe az alábbi szöveg kerül:

10.§.

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást tanúsít, és legfeljebb 50.000-Ft összegű közigazgatási bírsággal sújtható az,

(1) aki közterületen vagy közterületként használt magánterületen szemetel, bármilyen mennyiségű hulladékot maga után hagy.

(2) aki közterületen bármely napszakban olyan tevékenységet végez, mely a helyi társadalom nyugalma, normál életvitelét zajkeltéssel lehetetlenné teszi.

2.§.

Ez a rendelet 2022. október 1-től lép hatályba.

Törvényességi észrevétel

a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet módosítására vonatkozó előterjesztéshez

Tisztelt Képviselő-testület!

A 2020. október 29-i képviselő-testületi ülésen elfogadott, a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 16/2020. (X. 30.) önkormányzati rendelet tárgyalásakor az előterjesztő jelezte, hogy bár az Alkotmánybíróság 2015-ben kimondta, hogy az önkormányzatoknak lehetőségük van arra, hogy rendeletben meghatározzák a közösségi együttélés alapvető szabályait, a Kúria Önkormányzati Tanácsa vonatkozó határozatai alapján megállapítható, hogy nem minden, a helyi közösség által sérelmezett normaszegést lehet önkormányzati rendeletben annak minősíteni és szankcionálni.

Vannak ugyanis olyan, az önkormányzati rendeletnél magasabb szintű jogszabályok (törvény, kormányrendelet), amelyek szabályoznak, szankcionálnak gyakran előforduló eseteket, ezért a párhuzamos szabályozás tilalma miatt egyes magatartások nem kerülhetnek be a rendeletbe.

A Kúria határozatai alapján megállapítható, hogy csak azokban az esetekben indokolt az önkormányzati rendeletalkotás, ha nincs magasabb szintű jogszabály, amely szabályozná, lefedné, magába foglalná a helyi közösség által sérelmezett normaszegést.

Az alaprendelet tárgyalásakor az előterjesztésben a jelen rendeletmódosító javaslattal érintett, közterületen történő hulladékelhagyás is említve volt, mint ilyen, magasabb szintű jogszabály által szabályozott cselekmény.

Ezt a magatartást a hulladékgazdálkodási bírságról szóló 271/2001. (XII.22.) Korm. rendelet szankcionálja, kijelölve a bírság kiszabására jogosult hatóságokat (kormányhivatal, jegyző), a bírság mértékét és kiszabásának módját. Ezenkívül a szabálysértési törvény tényállásai között is megtalálható a köztisztasági szabálysértés, amit az a személy követ el, aki települési hulladékot a közterületen engedély nélkül lerak, elhelyez.

A rendeletmódosító javaslat másik eleme a normál életvitelt lehetetlenné tevő zavaró zajkeltés egyes vendéglátóhelyek környezetében.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 1. számú melléklete értelmében a vendéglátással, szórakoztató

tevékenységgel összefüggő zajvédelmi ügy a jegyző hatáskörébe tartozik, és mint környezetvédelmi hatóság zajbírság kiszabására jogosult.

A rendeletervezetben közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartásként meghatározott cselekmények esetében a rendeletalkotás nem megengedett, mert van olyan magasabb szintű jogszabály, mely szabályozza a sérelmezett cselekményeket.

Mellékelten csatolom a Békés Megyei Kormányhivatal segédletét, melynek ötödik oldalától kerülnek nem teljes körű felsorolásra azok a jogszabályok, melyek szabályoznak, szankcionálnak egyes eseteket, így a párhuzamos szabályozás kerülendő.

A rendeletmódosítás elfogadása esetén a Kormányhivatal törvényességi felhívással élne az önkormányzat felé a párhuzamos szabályozás miatt.

Berettyóújfalu, 2022. augusztus 29.

Dr. Körtvélyesi Viktor
jegyző

A helyi önkormányzatok rendeletalkotásának kérdései a közösségi együttélés alapvető szabályai, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményei tárgyban

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 143. § (4) d) pontjában felhatalmazást kapott a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit. Az alábbiakban a felhatalmazásnak megfelelő tartalmú önkormányzati rendeletek megalkotása, illetve módosítása érdekében ismertetjük a témához kapcsolódó hatályos jogszabályokat és a Kúria Önkormányzati Tanácsának a felhatalmazó rendelkezés kereteit értelmező döntéseit.

Előzmények:

2012-ben jelentősen átalakult a szabálysértési szankciórendszer, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (Sztv.) elfogadásával.

Az Sztv. jelentős változást hozott abban, hogy **2012. április 15-ét követően a települési (kerületi) önkormányzatoknak megszűnt az a lehetősége, hogy rendeletben nyilvánítsanak szabálysértéssé egyes magatartásokat.** Az önkormányzatok ugyanakkor felhatalmazást kaptak, hogy helyi szinten közrendvédelmi szabályokat állapítsanak meg, mivel a **Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 51. § (4) bekezdésében, illetve a 143. § (4) bekezdés e) pontjában** foglaltak értelmében 2012. április 15-ét követően a képviselő-testületek önkormányzati rendeletben határozhatták meg és szankcionálhatták a **tiltott, közösségellenes magatartásokat, illetve a kirívóan közösségellenes magatartásokat.**

Az Alkotmánybíróság azonban még 2012-ben meghozta a 38/2012. (XI. 14.) AB határozatot, amelyben alaptörvény-ellenesnek találta és **megsemmisítette az Mötv. 51. § (4) bekezdésében, illetve a 143. § (4) bekezdés e) pontjában** foglalt felhatalmazó szabályokat. (A helyi önkormányzatok a nélkül kaptak felhatalmazást, hogy a jogalkotó hatáskör terjedelmét, annak kereteit a törvény szabályozná.)

Ezt követően, 2013. január 1-jén hatályba lépett a Mötv. új 8. §-a. A helyi önkormányzatok az Mötv. 8. § (2) bekezdésében és a **143. § (4) bekezdésében** kaptak felhatalmazást, hogy rendeletben határozzák meg a **közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit**

A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf.5053/2013/9. számú végzésében az Mötv. 8. § (2) bekezdése és a 143. § (4) bekezdés d) pontjának „továbbá a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta.

A Kúria szerint a közösségi együttélési szabályok meghatározására és be nem tartásuk lehetséges jogkövetkezményeire vonatkozó, a helyi önkormányzatok számára adott felhatalmazás beazonosíthatatlanná teszi a delegált jogalkotási hatáskör alkotmányossági kereteit, és akadályát képezi az Alaptörvényben szabályozott jogforrási hierarchia hatékony, érdemi bírósági védelmének.

(A Kúria – az alapvető jogok biztosához hasonlóan – alkotmányos aggályokat fogalmazott meg az Mötv. 8. § (2) bekezdésének, valamint 143. § (4) bekezdés d) pontjának „(...) a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit” fordulata kapcsán, ezért az Alkotmánybírósághoz fordult e szakaszok és

a szövegfordulat alaptörvény-ellenességének megállapítása és perbeli alkalmazhatóságának kizárása érdekében.

A Kúria indítványában arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Mötv. támadott rendelkezései az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdés második fordulatára visszavezethető, végrehajtó jellegű norma megalkotására hatalmazza fel az önkormányzatokat. Ezért az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből – valamint a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 5. §-ból – fakadó követelmény, hogy a felhatalmazó rendelkezés a jogalkotás címzettjén és tárgyán kívül határozza meg a **felhatalmazás kereteit** is. A Kúria kifejtett aggályai a „közösségi együttélés” határozatlan jogfogalmával, a jogsértőnek minősített magatartások szankcionálásának bizonytalanságaival és mindezek kapcsán az önkormányzati rendeletalkotás korlátlanságával álltak összefüggésben.

Az Alkotmánybíróság a Kúria indítványát a 29/2015. (X. 2.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) elutasította.

Érvelése szerint az Alaptörvény negyedik módosítása kapcsán újraszabályozott XXII. cikk (3) bekezdése az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodás jogellenessé minősítésének lehetőségével – összhangban az Alaptörvény emberképével – megteremtette a Mötv. támadott felhatalmazó rendelkezéseinek alkotmányos alapját. Az Alkotmánybíróság szerint az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében a végrehajtó jellegű rendeletalkotási felhatalmazás szabad kitöltésének elvi lehetősége az önkormányzatiság (szubszidiaritás) lényegével áll összhangban. Ezt az értelmezést ítélte összhangban állónak az Alkotmánybíróság az R) cikk (3) bekezdése szerinti történeti alkotmányunk vívmányaival, a hagyományosan erős önkormányzatiságon nyugvó magyar alkotmányossággal. Ebben az összefüggésben – az Abh.-ban foglaltak szerint – éppen az lett volna az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésével ellentétes, ha „az önkormányzatok rendeletalkotási önállóságát általános jelleggel a törvényi szabályok formális hatályba léptetésére szűkítené. Ez ugyanis a helyi önkormányzatoknak az Országgyűléssel vagy a Kormányval szembeni hierarchikus intézményi alárendeltségét jelentené”

A határozat értelmében a Mötv. támadott rendelkezései meghatározzák a felhatalmazás címzettjeit és tárgyát, ugyanakkor „(...) a felhatalmazás kereteit közvetlenül az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, valamint az azt közvetítő jogszabályok jelölik ki”. A jogsértőnek minősített magatartások szankcionálása kapcsán az Alkotmánybíróság szintén arra hivatkozott, hogy „vannak a jogrendszerben olyan más törvényi rendelkezések, amelyek megszüntetik a helyi önkormányzatok szankció statuálási jogkörének kereteit”.)

A Kúria Önkormányzati Tanácsának a közösségi együttélés szabályaira vonatkozó határozatai

Köf.I.5019/2014/4.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa – részben követve az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatát (lásd: a 17/1998. (V. 13.) AB határozatot) – elvi érveléssel rámutat: **önmagában véve az, hogy a társadalmi viszonyok meghatározott körét országos érvényű jogszabály a szabályozási körébe vonta, nem akadályozza az önkormányzati rendeletalkotásnak.** Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között rendeletet alkot. Így amennyiben helyi közügyről van szó, az önkormányzati képviselő-testület közvetlenül az Alaptörvényben biztosított jogkörében, vagy az adott tárgyban rendeletalkotásra vonatkozó általános törvényi felhatalmazás alapján is jogosult az országos szintű szabályozással nem ellentétes, ahhoz képest **kiegészítő jellegű helyi jogalkotásra.** A Kúria Önkormányzati Tanácsának az önkormányzati rendeletalkotás

jogszerűségének a biztosítása mellett feladata az önkormányzatok Alaptörvényben karakterizált önállóságának a védelme is.

Köf.5042/2015/3.

A normavilágosság követelményének fokozottan kell érvényesülni a szankciót megállapító önkormányzati rendeleti rendelkezés esetében.

A helyi önkormányzat a helyi közügyek körében a központi jogszabályokkal nem ellentétes kiegészítő szabályokat alkothat.

Köf.5.052/2015/2.

A Kúria az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése alapján rögzíti, hogy az önkormányzati normaalkotás eredeti és végrehajtási jellegű normák között különböztet. A helyi önkormányzatok az eredeti jogkörben megalkotott rendeleteikkel „a törvény által nem rendezett helyi viszonyok” szabályozására kaptak felhatalmazást, így azok korlátját értelemszerűen az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése jelentette. Az Abh.-ban foglaltak értelmében, a hagyományosan erős önkormányzatiság kiteljesítése érdekében, a történeti alkotmányosság vívmányaként a jövőben a törvényi felhatalmazás alapján, tehát **végrehajtó jelleggel megalkotott önkormányzati normák esetében is az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése jelenti majd a törvényességi korlátot.**

Alaptörvény I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

Köf.5047/2016/2.

A támadott önkormányzati rendelet szerint **a közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartást követ el, aki közterületen lévő virágot, dísznövényt szed, károsít vagy élő növény részeit engedély nélkül begyűjti.** Az indítványozó szerint az Ör.-ben meghatározott magatartás az Sztv. 177. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt tulajdon elleni szabálysértés magatartásnak feleltethető meg, így magasabb jogszabály által rendezett. A Kúria megítélése szerint az Ör. 8. § (1) bekezdés c) pontjának törvényellenességét nem lehet megállapítani a párhuzamos szabályozás tilalma és az Sztv. 177. § (1) bekezdésébe ütközés alapján. Az Ör. 8. § (1) bekezdés támadott c) pontja az Sztv.-től konkrétabb magatartást határoz meg, amikor a közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütközőnek tartja azt, ha valaki „közterületen lévő virágot, dísznövényt szed, károsít vagy élő növény részeit engedély nélkül begyűjti.” Az Sztv.-ben és az Ör.-ben szabályozott magatartások **nem fedik le teljesen egymást.** Az Ör. 8. § (1) bekezdés c) pontjának szövegéből következően ez a rendelkezés adott esetben szankcionálhat olyan tevékenységet is, **ami tulajdoni sérelmet nem igazán okoz.** Maga a **szabályozási cél sem teljesen azonos:** az Sztv.-ben kifejezetten a tulajdon védelme a cél, míg az Ör.-ben a közterületen lévő növények (elsődlegesen a közterületek esztétikai megjelenésének) a védelme.

Köf.5026/2017/3.

Az indítványozó az önkormányzati rendelet más jogszabállyal való összhangjának vizsgálatát kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsánál, és kérte, hogy a Kúria az önkormányzati rendeletnek **a közterületen, illetve a közterületnek nem minősülő területeken való állatetétést szankcionáló rendelkezéseit semmisítse meg.**

A Jat. 3. §-a értelmében a szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. Teljes mértékű párhuzamosságról, azaz korábbi jogszabállyal tartalmilag megegyező

jogalkotásról jelen esetben nincsen szó, ugyanakkor a rendelet által tiltott etetés körén belül elhelyezhető „közterületet szennyező” etetést illetően a **Kúria rámutat arra, hogy az Sztv. 196. § (1) bekezdése már tartalmazza a köztisztasági szabálysértés tényállását.** Az Sztv. által szabálysértéssé nyilvánított - valamennyi szennyező tevékenységre, eredetétől függetlenül kiterjedő - tényállás **magában foglalja** az Ör. 8. § a) pontja által szankcionálni rendelt közterületi állapotetést is. (a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. 8. § a)-b) pontjai sértik az Alaptörvény 32. § (3) bekezdését, az Mötv. 143. § (4) bekezdését, valamint a Jat. 2. § (1) bekezdését és 3. §-át, ezért e rendelkezéseket a Bszi. 55. § (2) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette.)

Köf.5032/2017/4.

A támadott önkormányzati rendelet a személyszállító (kisvonat) szolgáltatás feltételeiről szóló - szintén önkormányzati - rendelet szabályainak megszegését a közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartásnak jelöli meg, ezt ekként bírsággal szankcionálja, továbbá a lefolytatandó eljárásra vonatkozóan a rendelet felhatalmazást ad a Ket.-től eltérő rendelkezések – határozat kiadása nélküli biztosítási intézkedés - alkalmazására.

A Kúria a támadott rendelkezéseket az alábbi indokolással megsemmisítette. Az eljárásra vonatkozó rendelkezés ellentétes a Ket. 13. § (2) és (3) bekezdésével, tehát **önkormányzati rendeletben nem szabályozható a Ket.-től való eltérés.** A Ket. 13. § (1) bekezdése szerint a törvény hatálya nem terjed ki az ott taxatívén meghatározott eljárásokra. A (2) bekezdés szerint a törvény rendelkezéseit az ott ugyancsak taxatívén meghatározott eljárásokban csak akkor kell alkalmazni, ha az ügyfajta-ra vonatkozó **törvény eltérő szabályokat nem állapít meg.** A Ket. 14. §-a szerint **törvény vagy kormányrendelet a törvény rendelkezéseitől eltérő szabályokat állapíthat meg** taxatívén meghatározott ügycsoportokban.

A kisvasút közúti forgalomban is részt vehet, így ez felvetette a párhuzamos szabályozás problémáját, továbbá hogy a rendelet szabálysértési normákat ismételi, illetőleg magasabb szintű államigazgatási normák által szankcionált tevékenységet szankcionál. A Kúria megállapította, hogy meghatározott cselekmény vonatkozásában a többes jogkövetkezmény kilátásba helyezése önmagában nem jogellenes, hiszen elvileg egyidejűleg különböző felelősségi alakzatok valósulhatnak meg (szabálysértési tényállás, kárfelelősség, objektív felelősség stb.). Ugyanazon felelősségi alakzat tekintetében a többes szankcionálás azonban már **sérti a jogbiztonság elvét,** ezáltal az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével ellentétes.

Az önkormányzati rendelet a párhuzamos szabályozást próbálja elkerülni azzal, hogy rögzíti: „nem állapítható meg a közösségi együttélés alapvető szabályainak megsértése, ha a tevékenység vagy mulasztás szabálysértést, bűncselekményt valósít meg, úgyszintén, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet közigazgatási bírság alkalmazását rendeli el”. A Kúria szerint azonban, ha tényleg teljesen azonos a tényállás és a felelősségi alakzat is, akkor a **Jat. 3. §-a miatt a helyi szabályozás jogellenes.** Ha nem teljesen, de nem tisztázott, hogy pontosan mi az eltérés alapja és indoka, akkor a Jat. 2. § (1) bekezdés szerinti **normavilágosság követelménye sérül,** mert a címzettek számára nem lesz egyértelmű a szabályozási tartalom.

A Kúria határozatai alapján megállapítható, hogy csak azokban az esetekben indokolt az önkormányzati rendeletalkotás, ha nincs magasabb szintű jogszabály, amely szabályozná, lefedné, magába foglalná a helyi közösség által sérelmezett normaszegést.

Az alábbiakban **nem teljes körű felsorolása** következik azoknak a jogszabályoknak, amelyek szabályozzák, szankcionálják a gyakran előforduló eseteket, így a párhuzamos szabályozás kerülendő.

Hulladéklerakás

A hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló 271/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. §-a szerint:

(1) A bírság kiszabására a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel az illetékes környezetvédelmi hatóság, illetve az országos környezetvédelmi hatóság jogosult.

(2) A bírság kiszabására a települési önkormányzat jegyzője (a továbbiakban: jegyző) jogosult, amennyiben

a) az ingatlantulajdonos a települési hulladék gyűjtésére és átadására vonatkozó kötelezettségét megszegi, vagy

b) a települési hulladék kezelésére szervezett hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételét mellőzve jogellenes hulladék-elhelyezése történik, vagy

c) a települési hulladékot közterületen, illetve más ingatlanán hagyták el, vagy

d) az ingatlan tulajdonosa a települési hulladéknak az önkormányzati rendeletben meghatározott szelektív gyűjtésére vonatkozó kötelezettségét megszegi, vagy

e) az ingatlan tulajdonosa az önkormányzati rendeletben meghatározott közterület tisztántartási kötelezettségének nem tesz eleget, vagy

f) a kötelezett az önkormányzati rendeletben foglalt, egyéb hulladékgazdálkodással összefüggő kötelezettségeit megszegi, vagy

g) a kötelezett a jegyző által hozott hatósági határozat előírásait megsérti, illetve az azokban foglalt kötelezettségének nem vagy nem megfelelően tesz eleget.

Köztisztasági szabálysértés

Sztv. 196. § (1) Aki

a) a közterületen, a közforgalom céljait szolgáló épületben, vagy közforgalmú közlekedési eszközön szemetel, ezeket beszennyezi,

b) a felügyelete alatt lévő állat által az a) pontban megjelölt helyen okozott szennyezés megszüntetéséről nem gondoskodik, szabálysértést követ el.

(2) Aki települési hulladékot a közterületen engedély nélkül lerak, elhelyez, vagy nem a kijelölt lerakóhelyen rak le vagy helyez el, szabálysértést követ el.

Lopás, rongálás (játszótér, temető)

Az Sztv. 177. § (1) Aki

a) ötvenezer forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást, orgazdaságot,

b) ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva csalást, szándékos rongálást,

c) ötvenezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva hűtlen kezelést követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, szabálysértést követ el.

Garázdaság

Az Sztv. 170. § Aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, szabálysértést követ el.

Jogosulatlan közterületi értékesítés

Az Sztv. 200/A. § Aki közterületen a közterület tulajdonosának hozzájárulása nélkül árusít, szabálysértést követ el.

Veszélyeztetés kutyával

Az Sztv. 193. § (1) Aki a felügyelete alatt álló kutyát

- a) a település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre, vagy kóborolni hagyja,
- b) természeti és védett természeti területen, vagy vadászterületen - a vadászkutya és a triflakerosó kutya kivételével - póráz nélkül elengedi vagy kóborolni hagyja,
- c) szájkosár és póráz nélkül közforgalmú közlekedési eszközön - segítő kutya kivételével - szállítja,
- d) vendéglátó üzlet kivételével élelmiszer-elárúsító üzletbe, közfürdő területére vagy játszótérre - segítő kutya kivételével - beengedi, illetve beviszi, szabálysértést követ el.

(2) Aki veszélyes ebét nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a veszélyes ebre utaló megfelelő figyelmeztető táblát, szabálysértést követ el.

Szeszesital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegése

Az Sztv. 200. § Aki

- a) a szeszes ital árusítására vagy a közterületen történő fogyasztására vonatkozó - törvényben, kormányrendeletben vagy önkormányzati rendeletben meghatározott - tilalmat megszegi,
- b) vendéglátó üzletben tizennyolcadik életévét be nem töltött személy részére szeszes italt szolgál ki,
- c) a szeszes ital eladása során közterületen vagy nyilvános helyen szemmel láthatóan részeg állapotban lévő személynek szeszes italt szolgál ki,
- d) közterületen vagy nyilvános helyen fiatalok szándékosan lerészegít, szabálysértést követ el.

Zajvédelem

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 12. § (5) bekezdése ad felhatalmazást a települési, kerületi önkormányzat képviselő-testületének, hogy az üzletek éjszakai (22 és 6 óra közötti) nyitvatartási rendjét rendeletben szabályozza.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 1. számú melléklete értelmében a vendéglátás a települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozó zaj- és rezgésvédelmi ügy.

Állattartás

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 49. § (6) bekezdése felhatalmazást ad a települési, fővárosban a kerületi önkormányzat képviselő-testületének, hogy a kedvtelésből tartott állatok tartásának szabályait rendeletben határozza meg.

2012. október 1. után megváltoztak az állattartás szabályai: a mezőgazdasági haszonállatok tartását az önkormányzatok már nem korlátozhatják helyi rendeletekben. (Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről 2008. évi XLVI. törvény 6. § (6) bek.)

A települési önkormányzat jegyzőjének **az állatok védelmével, valamint az állatok nyilvántartásával kapcsolatos egyes feladat- és hatásköreiről szóló 245/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet** tartalmazza részletesen a jegyző állatvédelemmel kapcsolatos feladatait.

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény kimondja:

4. § (1) Az állattartó köteles a jó gazda gondosságával eljárni, az állat fajának, fajtájának és élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételekről gondoskodni.

(2) Az állat életfeltételeinek kialakításánál tekintettel kell lenni korára, nemére és élettani állapotára. Biztosítani kell az egymásra veszélyt jelentő, egymást nyugtalanító állatok elkülönített tartását.

(3) Az állattartónak gondoskodnia kell az állat igényeinek megfelelő rendszeres, de legalább napi egyszeri ellenőrzéséről.

5. § (1) Az állattartó gondoskodni köteles az állat megfelelő és biztonságos elhelyezéséről, szakszerű gondozásáról, szökésének megakadályozásáról.

(2) A megkötve tartott vagy mozgásában egyéb módon korlátozott állat számára is biztosítani kell a zavartalan pihenés és a sérülésmentes mozgás lehetőségét.

(3) A szabadban tartott állatok számára - azok természetes viselkedését is figyelembe véve - biztosítani kell olyan területet, illetve létesítményt, ahol azok veszély esetén, valamint az időjárás káros hatásaival és az egészségre ártalmas hatásokkal szemben védelmet találnak.

(4) Az állandóan zárt körülmények között tartott állat számára az állattartó köteles az állat szükségleteihez igazodó, megfelelő mozgásteret biztosítani.

(5) A gazdasági haszon céljából tartott állat tartása, szállítása és életének kioltása során előnyben kell részesíteni az állatkímélő technológiákat.

(6) A kedvtelésből tartott állat ürülékét az állattartó a közterületről köteles eltávolítani.

43. § (1) Aki tevékenységével vagy mulasztásával az állatok védelmére, kíméletére vonatkozó jogszabály vagy hatósági határozat előírását megsérti vagy annak nem tesz eleget, magatartásának súlyához, ismétlődéséhez, és különösen az állatnak okozott sérelem jellegéhez, időtartamához igazodó mértékű állatvédelmi bírságot köteles fizetni.

(2) Az állatvédelmi bírságot az állatvédelmi hatóság szabja ki.

A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése értelmében a Kormány állatvédelmi hatóságként

a) a minisztert,

b) a NÉBIH-et,

c) a Pest Megyei Kormányhivatalt,

d) az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatalt,

e) az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatalt,

f) a települési önkormányzat jegyzőjét, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzőjét, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyzőt (a továbbiakban együtt: jegyző) jelöli ki.

A települési önkormányzat jegyzőjének **az állatok védelmével, valamint az állatok nyilvántartásával kapcsolatos egyes feladat- és hatásköreiről szóló 245/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése szerint:**

A jegyző, illetve járási hivatal az állatvédelmi és az állattartási szabályok megsértése esetén meghatározott cselekmény végzésére, túrésére vagy abbahagyására kötelezheti az állattartót az állatok védelme érdekében.

A 7. § (1) bekezdése kimondja: A járási hivatal, illetve a jegyző az állatvédelemre, valamint az állattartásra vonatkozó szabályok megsértése esetén az állattartást korlátozhatja, megtilthatja.

A mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályait a 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet, a kedvtelésből tartott állatok tartását és forgalmazását a 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet szabályozza.

Nem jogszerű szálláshely üzemeltetése

A szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet szerint:

14. § (1) A szálláshelyre vonatkozó jogszabályi és hatósági előírások megsértése esetén a jegyző az alábbi jogkövetkezményeket állapítja meg:

a) - a c)-e) pontokban meghatározott esetek kivételével - határidő tűzésével felhívja a szálláshely-szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére, illetve a jogszabályi feltételeknek megfelelő állapot helyreállítására,

b) ha a szálláshely-szolgáltató az a) pontban meghatározott határidő elteltével a jogsértést nem szünteti meg, illetve a jogszerű állapotot nem állítja helyre, arra ismételt határidő kitézésével felszólítja a szolgáltatót és egyidejűleg pénzbírságot szab ki,

c) ha a szálláshely nem felel meg a 4. §-ban meghatározott követelményeknek, határidő kitézésével felhívja a szálláshely-szolgáltatót a jogsértő állapot megszüntetésére és a jogszerű állapot helyreállítására, és a jogsértő állapot megszüntetéséig, illetve a jogszerű állapot helyreállításáig, de legfeljebb kilencven napig elrendeli a szálláshely ideiglenes bezárását,

d) azonnali hatállyal megtiltja a szálláshely-nyilvántartásban nem szereplő szálláshely üzemeltetését, és pénzbírságot szab ki,

e) ha az ideiglenes bezárást követően a szálláshely-szolgáltató a megjelölt határidőn belül a jogsértő állapotot nem szünteti meg, vagy a szálláshely-szolgáltató egy éven belül ismételtelen olyan jogsértő magatartást tanúsít, amely miatt vele szemben a b) pont szerinti pénzbírságot kell kiszabni, elrendeli a szálláshely bezárását, egyidejűleg törli a szolgáltatót a nyilvántartásból.

Településkép

A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény

4/B. Településképi bírság

11/E. § (1) Aki idegen vagyontárgyon a tulajdonos, a bérlő, illetve állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő vagyontárgy esetén a vagyonkezelői jog gyakorlójának hozzájárulása nélkül plakátot helyez el (tartósan rögzít), közigazgatási bírsággal sújtható.

(2) A közigazgatási bírság kiszabására a közterület-felügyelet jogosult.

(3) Ha a helyszíni intézkedés alkalmával az (1) bekezdés szerinti természetes személy a jogsértést teljes mértékben elismeri, a (2) bekezdés szerinti eljáró hatóság helyszíni bírságot szabhat ki.

(4) A közigazgatási bírság összege 10 000 forinttól 200 000 forintig terjedhet. A helyszíni bírság összege 5 000 forinttól 100 000 forintig terjedhet.

(5) A közigazgatási bírság, a helyszíni bírság kiszabása során a (2) bekezdés szerinti eljáró hatóság a közigazgatási bírság, a helyszíni bírság mértékét korlátlanul enyhítheti vagy a jogsértő magatartás csekély súlya miatt a kiszabását mellőzheti, feltéve, hogy a jogsértő magatartást tanúsító személy a plakátot nyomban eltávolítja.

A településkép védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet

3. Ellenőrzés

8. § (1) A reklámok közzétételére, reklámhordozó és reklámhordozót tartó berendezések elhelyezésére vonatkozó szabályok betartását az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal (a továbbiakban: kormányhivatal) ellenőrzi.

(2) Jogsértés észlelése vagy arról történt tudomásszerzés esetén a kormányhivatal 8 napon belül szab ki bírságot, illetve rendeli el a jogsértő állapot megszüntetését.

(3) A kormányhivatal a bírság kiszabása során a következő szempontokat mérlegeli:

- a) a jogsértés milyen mértékben sérti vagy akadályozza a Tvtv. 11/A. § (1) bekezdésében meghatározott értékek megőrzését vagy kialakítását,
- b) a jogsértés időtartama,
- c) a jogsértés ismételtsége.

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet

18/D. A településképi kötelezés

26/E. § A polgármester a helyi önkormányzati rendeletben meghatározott településképi követelmények teljesítése érdekében az Ákr. szabályai alapján - hivatalból vagy kérelemre - kötelezési eljárást folytat le, és szükség esetén kötelezést bocsát ki a Tvtv. 11. §-a szerint.

Avarégetés

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. §-a szerint:

(4) A települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik:

b) a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok rendelettel történő megállapítása.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 36. §-a értelmében:

(2) A járási környezetvédelmi hatóság

d) a nem gazdálkodó szervezet által végzett tevékenység okozta bűzterheléssel, és

e) a nem gazdálkodó szervezet által működtetett diffúz légszennyező forrással

kapcsolatos levegőtisztaság-védelmi hatósági ügyben jár el első fokon.

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 43. §-a kimondja, hogy

(1) Tűzvédelmi bírság fizetésére a magánszemélyek, a jogi személyek, és ezek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei kormányrendeletben meghatározottak szerint kötelezhetők.

(2) A tűzvédelmi hatóság tűzvédelmi bírságot a jogszabályban előírt tűzvédelmi kötelezettségek megsértése esetén szabhat ki.

A tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 7. §-a értelmében:

(1) A tűzvédelmi hatóság az 1. mellékletben megjelölt szabálytalanság esetén az ott rögzített mértékben, továbbá a Kstv.-ben meghatározott esetekben tűzvédelmi bírságot szabhat ki. Az 1. mellékletben foglalt táblázat 2-9., 13-17., 19-20., 22-26., 31-32. és 38. sorában rögzített szabálytalanságok esetén - az 5. § szerinti eljárások kivételével - a tűzvédelmi bírság kiszabása kötelező.

Összeállította:

Békés Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Törvényességi Felügyeleti Osztály,
lezárva: 2018. március 12.